

Türkiye’de Rüzgar Enerjisi ve Askeri Hava Trafik Kontrolü Çalıştayı

Bilindiği üzere 19.03.2014 tarihli “Rüzgar Enerji Santrallerinin Kurulmasının Genelkurmay Başkanlığı’nın Sorumluluğunda İşletilen Haberleşme, Seyrüsefer ve Radar Sistemlerine ve MİT Müsteşarlığı’nın Sorumluluğunda İşletilen Sistemlere Olan Etkileşimi Konusunda İzin Süreçlerinin Oluşturulmasına İlişkin Protokol” kapsamında Rüzgar Santrallerine ilişkin Teknik Etkileşim Analizi (TEA) çalışmaları ile ilgili kurumlar koordinasyonunda yürütülmektedir.

Almanya Federal Cumhuriyeti ile enerji alanında yapılan işbirliği kapsamındaki Almanya’daki TEA çalışmaları hakkında bilgi alınması amacıyla 5 Haziran 2014 tarihinde TEİAŞ Genel Müdürlüğünde Türkiye’de Rüzgar Enerjisi ve Askeri Hava Trafik Kontrolü konulu bir çalıştay düzenlendi. Bu çalıştaya katılım oldukça yoğundu. Hem özel sektörden, TÜREB üyelerinden hem de kamudan ilgi fazlaydı.

ETKB Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü Genel Müdürü Sayın Yusuf Yazar açılış konuşmasını yaptı, konuşmasında böyle yararlı bir organizasyondan dolayı ve Almanya ile iş birliği içerisinde olmaktan mutluluk duyduğunu söyleyen Yazar, radarlarla ilgili Türkiye’nin dışa bağımlılığından söz etti. Türkiye’de üretim santrallerinde kullanılan ekipmanların yerleşmesindeki çalışmaların arttığını dile getiren Yusuf Yazar, İstanbul’da gerçekleşecek toplantısından dolayı özür dileyerek aramızdan erken ayrılmak durumunda kaldı.

İlk konuşmacı, Airbus Defense & Space Şirketin'den Dr. Andrees Frye idi ve katılımcılara Rüzgar Enerjisi Santralleri ve Askeri Hava Trafik Kontrolü hakkında genel bilgiler verdi. Dr. Frye radardaki sorunların anlaşılmasının sorunların kendisinden daha önemli olduğunu belirtti. Rüzgar santrallerinin bu konuda iki ana fiziksel sorunu olduğunu bunların da, birincisinin, gölgeleme alanı oluşturması bundan dolayı da rüzgar enerjisi santralinin radar görüşünü engellemesi olduğunu anlattı ve gölge genişliğini kulenin belirlediğini, kule arttıkça sorunun da artacağını ekledi. İkinci sorunun ise sürekli dönen türbin kanatlarının hareket halinde olmasının büyük uçaklardan daha fazla sinyal bozucu özelliğe sahip olduğunu ve bunun da sorun yarattığını dile getirdi. Yaptığı sunumun dünya çapında bir sunum olduğunu çünkü fizik kurallarının her yerde aynı olduğunu belirten Dr. Frye sunumunu sonlandırdı.

Albay Hans Rau, Alman Savunma Politikasının Perspektifiyle ilgili bir sunum yaptı ve daha çok operasyonel çözümler hakkında konuştu. Askeri Hava Kontrolü doğrultusunda tesislere izin verme hususunda ne yapılabilir sorusuna, Albay Hans şu cevabı verdi; tesisler belli bir süre için kapatılabilir ve ihtiyaç duyulmadığında tekrar düğmeye basıp çalıştırılabilir dedi. Kapatıldığı takdirde bir ayda maksimum dört saatlik bir süre olacağını da belirtti. Kapatıp açma reaksiyon süresinin ise bir dakika olduğunu ekledi. Albay Hans'a katılımcılardan, Almanya'da şartlı izinler nasıl oluyor sorusu yöneltildi ve Hans bunun coğrafi koşullara bağlı olduğunu söyledi. Bu yüzden Almanya ve Türkiye arasında bu durumun farklılık göstereceğini söyledi.

Bir diğer konuşmacı, Nordex'den, Sallma Perner idi. Sayın Perner, sunumunda bir üretici perspektifinden Askeri Hava Kontrolünü ve çözüm yaklaşımlarını anlattı. İki boyutlu ve üç boyutlu radarların etkilerinin farklı olduğunu, rotasyon kanat hareketinin radara konum itibarıyla tekil on beş kilometrelik mesafe öngördüğünü, Fransa, Belçika gibi benzer ülkelerde de benzer özelliklerinin olduğunu, bunu azaltmak için uğraştıklarını söyledi.

Soru cevap kısmında, koridorlar belirlenirken neyi baz aldıkları soruldu ve cevap olarak, kalkış ve iniş kurallarına göre belirlendiği söylendi. Diğer bir soru ise santrallerin günlük kaç trafik olan bölgelerde açıp kapanması gerektiğiyle ilgiliydi ve bunun cevabı ise yaklaşık 30 olarak cevaplandırıldı. Türbinler arasındaki mesafenin ne kadar olması gerektiği sorusuna da bunun radara göre değişkenlik gösterdiği cevabı verildi.

Tekrardan sözü Dr. Andreas Frye aldı ve analog, dijital radar sistemleri arasındaki farkı anlattı. Almanya'nın analog radar sistemine bağlı olduğu için şanslı olduğunu söyleyen Frye, modern radar sistemlerinin görüntüyü algılamakta iyi fakat bilgi konusunda analog kadar etkili olmadığını belirtti. Modern radar cihazı sistemlerinin avantajı olarak ise uçakların üzerinden geçtiğinde sıkıntı yaratmadığını ve bir hedefin özelliğini tanımlamaya çalıştığında başarılı olduğunu dile getirdi.

Çalıştay sunum kısmının ardından soru cevap şeklinde devam etti ve Alman konuklarımız ve katılımcılarımız birbirlerine merak edilen konuları sorup daha detaylı bilgiye sahip oldular.

Son olarak kapanış konuşmalarında her iki tarafda birbirlerine teşekkür konuşması yaptı ve bu çalıştayın devamı olacağını belirttiler.